

Uppdrag till samordnare för näringslivets hållbara omställning och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge en samordnare i uppdrag att för regeringens räkning fortsatt främja koordineringen av arbetet med insatser av betydelse för näringslivets hållbara omställning och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län, med fokus på stora företagsetableringar och företagsexpansioner. Samordnaren ska ta vidare arbetet och lärdomarna från tidigare samordningsuppdrag (N2020/03132) och samtidigt säkerställa god överlämning och avslut av samordningsarbetet genom att:

- bidra till utveckling av lösningar för de tematiska utmaningar där störst behov av samordning finns,
- utforma långsiktig hållbara former för samverkan där myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer utifrån sina roller och ansvar gemensamt kan ta arbetet vidare.

Samordnaren ska genomföra uppdraget i nära samverkan med Region Norrbotten och Region Västerbotten, berörda kommuner, länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län, samt Tillväxtverket som har regeringens uppdrag att bistå vid varsel och omställning (N2022/00781). Samordnaren ska även inhämta kunskap och erfarenheter från Trafikverket, Naturvårdsverket, Arbetsförmedlingen, Statens energimyndighet, Statens skolverk, Myndigheten för yrkeshögskolan och Verket för innovationssystem samt andra myndigheter som bedöms vara relevanta. Vidare ska samverkan ske med näringslivet och andra berörda aktörer som behövs i arbetet.

Vid genomförandet ska samordnaren ta hänsyn till uppdraget att främja koordinering av insatser för hållbart samhällsbyggande i Norrbottens och Västerbottens län (Fi2022/01968) som syftar till att underlätta för de kommuner som berörs av omställningen i de två länen att planera, bygga och förvalta hållbara samhällen.

Samordnaren ska löpande informera Regeringskansliet (blivande Klimat- och näringslivsdepartementet) om genomförandet av uppdraget. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (blivande Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 30 juni 2023.

Till och med den 31 december 2022 ska kostnaderna för uppdraget finansieras från det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m., anslagspost 1 Till Regeringskansliets disposition, budgetram 10 Näringsdepartementet. Från och med den 1 januari 2023 ska kostnaderna för uppdraget finansieras med lika stora delar från det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m., anslagspost 1 Till Regeringskansliets disposition, budgetram för det blivande Klimat- och näringslivsdepartementet och budgetram för det blivande Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Regeringen bemyndigar statsrådet Busch att utse en samordnare för uppdraget.

Skälen för regeringens beslut

I Norrbotten och Västerbotten pågår en omfattande nyindustrialisering kopplad till fossilfri produktion och elektrifiering. När nya hållbara industrier etablerar sig i norra Sverige kan denna del av landet bli ledande i den globala klimatomställningen. Genom att ligga i framkant med ny innovativ hållbar teknik finns konkurrensfördelar för svenskt näringsliv och företagande.

Den omställning som nu sker är av en historiskt stor omfattning. Detta skapar utmaningar inom många tematiska områden eftersom bland annat infrastruktur, bostäder, utbildningsmöjligheter och kompetensinflyttning snabbt måste komma på plats. Många aktörer arbetar utifrån olika roller och ansvar med att stötta i arbetet med industrisatsningarna och den samhällsomvandling som sker till följd av dessa. Omställningen ställer krav på en välfungerande samverkan mellan nationell, regional och lokal nivå och

att de insatser som görs är koordinerade och kompletterar varandra på ett ändamålsenligt sätt.

Den 29 november 2022 tog Näringsdepartementet emot en slutrapport från Peter Larsson, som haft uppdraget som samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten (N2020/03132). Rapporten beskriver de stora steg som tagits och den omfattande samhällsomvandling som äger rum, samt redogör för hur industrins möjligheter och utmaningar ser ut framöver.

Samordnarens arbete har resulterat i en ökad förståelse för och kunskap om vilka behov som uppstår vid stora etableringar och expansioner. Arbetet har också bidragit till en ökad koordinering och utvecklade arbetssätt. Insatser som gjorts på olika nivåer har därmed kunnat kompletterat varandra bättre, vilket skapar stora möjligheter till hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling i de berörda länen.

Regeringen ser att det finns ett fortsatt behov av att utveckla former för god koordinering utifrån aktuella utmaningar. Likaså finns ett fortsatt behov av att främja gemensamma lösningar och former för samverkan för berörda aktörer.

Med anledning av arbetets betydelse för näringslivets och det omgivande samhällets hållbara omställning, regional utveckling och landsbygdsutveckling i Norrbotten och Västerbotten, samt för att möjliggöra en god överlämning, ger regeringen ett nytt samordningsuppdrag.

Samordnarens uppdrag ersätter inte berörda aktörers uppdrag att bistå utifrån sina respektive ansvarsområden, utan har en stödjande roll i förhållande till redan befintliga insatser.

Utdrag till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, K, SFÖ, SPN
Utbildningsdepartementet/GV, S, UH
Miljödepartementet/KL, V
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Infrastrukturdepartementet/E, TP, US